

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Mürski Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon štev. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popusti.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. pošne hran. 12.549

I. LETO

Murska Sobota, 19. novembra 1939.

ŠTEV. 36.

Usodnim dogodkom naproti

Na nemškega kanclerja Hitlerja je bil pred dnevi, ko je govoril v Monakovem, izvršen atentat. Vodja Nemcev si je po taključju rešil življenje. V dvorani, kjer je govoril svojim nekdanjim borcem, je eksplodiral v zidu skriti pekleni stroj. Proti običaju pa je Hitler tokrat prej zapustil svoje pristaše, s čimer si je rešil življenje. Pekleni stroj je eksplodiral še le takrat, ko se je Hitler že nahajal v vlaku. Pri eksploziji je bilo 9 mrtvih in 60 ranjenih.

Najstrožja preiskava je bila uvedena takoj po atentatu. Nemški listi poročajo, da je po vsej Nemčiji zavladalo veliko veselje, da je kancler Hitler tako srečno ušel atentatu, istočasno pa obtožujejo Anglijo, da je ona pripravila zločin. Angleški listi pa ogorčeno zavračajo nemške obdolžitve in trdijo, da je bil atentat ali delo stranke same ali pa nasprotnikov režima.

Belgijski kralj in nizozemska kraljica sta se ponudila, da posredujeta za mir med vojskujočima se taboroma. Njuna ponudba pa ni našla nobenega odmeva. Oba tabora sta odločena, da nadaljujeta vojno.

Ta odločna volja je prišla do popolnega izraza v govorih angleškega ministrskega predsednika ter zunanjega ministra, ki sta dejala, da se bo Anglija z vsemi silami borila do končne zmage. Na podoben način se je izjavil tudi nemški kancler Hitler, ki je v svojem zadnjem govoru napovedal srdito vojno Angliji ter izpovedal svoje prepričanje, da bo končna zmaga na nemški strani.

Pri nevtralnih državah je bilo v političnem oziru, v zadnjih dneh velika živahnost. Oba tabora, ki sta v vojnem stanju skušata na vse načine vabiti, da bi se pridružile enim ali drugim. V dosego tega pa si nasprotniki ne izbirajo sredstev ne načina ter izvajajo na nekatere nevtralne države tako hudi pritiski, da obstoja resna nevarnost za nekatere, da jih bo zajel tudi bojni metež.

Rusija se vedno bolj trudi, da bi dobila Bolgarijo na svojo stran. Silno rada se bi zasidrala v ozemlje naše sosede, od koder bi

lahko držala v škripcih sosedno Romunijo in Turčijo.

Italija pa noče, da bi se na Balkanu širil komunizem, noče pa tudi, da bi se Sovjetska Rusija vtikala v Sredozemlje, ki ga Italija smatra za svoj življenjski prostor, zato ostro nastopa proti vsem političnim nameram, ki prihajajo iz Moskve in se tičejo držav na Balkanu.

Prijateljstva z balkanskimi državami pa si išče tudi Nemčija in to predvsem iz gospodarskih ozirov. Nemčija želi, da bi se te države, odpovedali vsaki trgovinski zvezi z Anglijo in Francijo.

Anglija in Francija pa budno sledita vsem tem dogodkom a istočasno tudi one prigovarjajo balkanske države naj opuste vsakršne trgovske stike z Nemčijo.

Belgija in Nizozemska, ki ležita sredi med bojnim črtama vojskujočih se držav, ter sta na poti Nemčiji napram Franciji in Angliji ter obratno, jima bo težko, da bi ohranili nevtralnost. Slišijo se celo grožnje, da jih bo Nemčija enostavno zasedla. Spričo te nevarnosti sta obe državi mobilizirali in vse pripravili, da preprečita vpad na njuno ozemlje. Na Nizozemskem so celo poplavili velike obmejne pokrajine. Odločitev o usodi obeh držav bo kmalu padla.

Ogromna francoska in angleška naročila prihajajo v Ameriko, po ukinitvi že omenjenega nevtralnostnega zakona. Amerika se sicer ne bo udeležila vojne, pač pa bo na lahek način mnogo zaslužila s prodajo orožja in vojnega materijala Angliji in Franciji.

Na bojiščih ni bilo pomembnejših dogodkov. Mir je vladal tudi na morju, kjer ni prišlo do nobenih borb.

Angleži so izgubili v gospodarski vojni do sedaj za 250.000 ton ladij, Francozi za 50.000 ton, nevtralci za 100.000 ton. Zato so Angleži ujeli nemških ladij za 150.000 ton ter so ugrabili Nemčiji namenjenega tovora za nad 500.000 ton, med tem ko so ga Francozi zasegli za 200.000 ton. Poleg tega je Nemčija utrpela izgube na podmornicah in sicer tedensko po 2 do 4 podmornic. Dosedanji potek gospodarske

vojne je v prilog Anglije in Francije.

Nemški listi napadajo Belgijo in Nizozemsko, da se premalo odločno upirata Angliji in njeni blokadi.

Mejo proti Rusiji so začeli Nemci utrjevati z vso naglico.

Prekmurska železnica predana zagrebški direkciji

Te dni se je izvršila predaja železniških prog Čakovec—Kotoriba, Čakovec—Dolnja Lendava, in Čakovec—Macinec, ki jih je ljubljanska železniška direkcija predala zagrebški. Navedene železniške proge so skoraj izključno zgrajene le na hrvatskem teritoriju. Hrvati mislijo sedaj preusmeriti popolnoma tudi vozni red tako, da bo gravitiral proti hrvatskemu središču t. j. Zagrebu. Ljubljanska direkcija je pri tem izrazila svoje pomisleke v zvezi z mednarodnim prometom preko Kotoribe, ki gravitira proti Pragerskemu in Ljubljani. Izgleda pa, da pri tem nihče ne misli na dejstvo, da bo priključena zagrebški direkciji tudi proga, ki se nahaja deloma na slovenskih tleh. To je proga Dolnja Lendava—Čakovec. S tem bo v prometnem pogledu Dolnje Prekmurje po sedanji reorganizaciji še huje pripojeno na hrvatsko stran, kar je važno tako iz gospodarskih kot tudi narodno-političnih razlogov. Znano je, da so se v teh krajih že večkrat vršili poizkusi, ki naj bi jih odtegnili Sloveniji, kamor edino spadajo. V ta namen se je izrabljala tudi tamkajšnja madžarska manjšina. Zato vpliva nove priključitve nikakor ni treba zanemariti, na to potrebo železniške zveze med Soboto in Lendavo, ki bi tudi lendavski okraj prometno tesno povezala s Soboto in po njej z ostalo Slovenijo. To nujno terjajo prometni razlogi, saj je potrebna danes med obema sedežema prekmurskih okrajev daljša vožnja, kot n. pr. med Soboto in Mariborom, ki je že itak nerodna in nenaravna. Nova proga pa je potrebna tudi iz narodno gospodarskih in političnih razlogov. Kakor Hrvati moramo tudi mi Slovenci poskrbeti, da bodo v prometnem pogledu tesno povezani vsi predeli slovenskega narodnega ozemlja in torej tudi tako važen del, kot je lendavski okraj. Predaja želez-

Med Finsko in Rusijo še sedaj ni prišlo do sporazuma, ker se Finci trdovratno branijo sprejeti moskovske zahteve. Niti prvi, niti drugi nočejo popustiti. Rusi bodo skušali sedaj Finsko finančno tako izčrpati, da jo bodo končno brez vojne prisilili k predaji.

nic Dol. Lendava—Čakovec, ki je deloma slovenska nas ponovno opozarja, da takih vprašanj nikakor ne smemo zanemarjati. Pri sedanjem stanju prometnih zvez je težko verjetno tudi, da bi ostal del proge od Dolnje Lendave do Mure še vnaprej pod ljubljansko direkcijo. Vendar pa se to vprašanje mora rešiti dokončno in edino naravno v zvezi z zgraditvijo železniške zveze med Soboto in Doljno Lendavo. To mora biti ena izmed prometnih nalog nove slovenske banovine, če hoče dokazati, da razume naloge, ki jih postavljajo današnje razmere ter da jim je tudi kos. S tem bo tudi najmočnejše pripomogla, da bodo za vedno prenehali poizkusi — večinoma neodgovornih ljudi — ki so vzbujali narodna in politična trenja v dolnjem Prekmurju.

Kakor nam je znano so bili načrti za železniško progo Sobota—Lendava malo pred svetovno vojno izgotovljeni in se nahajajo v izvornem stanju pri nekem privatniku v Soboti. Dobro bi bilo ako bi se Direkcija drž. železnic v Ljubljani zanimala za to stvar.

Dobro bi bilo in je tudi naša dolžnost, da v vsakem oziru čimbolj navežemo lendavski srez k ostali Sloveniji.

Volitve v senat

so bile preteklo nedeljo, 12. novembra v vseh banovinah. Povsod je bila vložena le vladna lista. Volitve so povsod potekle v popolnem redu in brez vsakega incidenta. Novi slovenski senatorji so bili izvoljeni s 407 glasovi od skupnega števila 441. Izvoljeni so bili sledeči: Smodej Franc, Schaubach Franc, Brodar Janez in Mihečič Alojzij.

Cenj. naročnike

našega lista, ki še niso poravnali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čimprej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista. Naročnina se plača v knjigarni Hahn Izidorja v M. Soboti.

M. Sobota, 14. novembra 1939.

Na vojvodinskem žitnem trgu je prišlo zadnje tedne do popolnega preokreta. Takoj po končani žetvi se je na našem trgu pojavila ogromna ponudba pšenice, predvsem zaradi visoke intervencijske cene Prizada v višini 165 dinarjev za pšenico v vlačilcu na Tisi. Prizad je moral v kratkem času dobrih dveh mesecev odkupiti ogromno količino 35.000 vagonov pšenice. Ker ni imel na razpolago zadostnih skladišč, je bilo s posebno uredbo urejeno, da morajo prodajalci na račun Prizada držati prodano pšenico v svojih skladiščih. Ker so bila vsa skladišča polna, je prišlo ob koncu avgusta in pričetku septembra tudi do zastoja pri nakupu od strani trgovcev in so ponekod prodajali pšenico celo po 100—120 din za meterski stot.

Po izbruhu vojne v Evropi pa se je trg polagoma umiril. Dovozi so popustili in vse je kazalo, da je za daljšo dobo zajamčena mirna tendenca na pšeničnem trgu. V zadnjem času pa se je zaradi slabih dovozov pričela cena pšenice dvigati, kmalu je dosegla Prizadovo intervencijsko ceno in jo tudi že znatno prekoračila. V petek je bil zabeležen zaključek za pšenico v vlačilcu na Tisi po 185 din, kar pomeni, da je cena na trgu prekoračila Prizadovo intervencijsko ceno za 20 din pri metriskem stotu. Kakor zatrjujejo so bili v sredo sklenjeni tudi že terminski zaključki za dobavo v marcu, in sicer po ceni 200 din za metriski stot. Vzporedno s podražitvijo pšenice se je pričela naglo dvigati tudi cena moki. Še sredi oktobra je notirala moka „0“ na novosadski borzi 2.30—2.40 din za kilogram, sedaj pa je narasla za 2.65—275 din. Od srede oktobra se je torej pšenična moka podražila za 15%.

Razlogi, ki so dovedli do takega razvoja cen na trgu niso docela jasni. Za razlago prihaja v poštev cela vrsta dogodkov in faktorjev. Mnogi pripisujejo podražitev dobrim izgledom za izvoz moka v inozemstvo. Nemčija bo od nas kupila 2500 vagonov bele moka, prav tako je Italija v načelu pripravljena uvoziti večje količine moka, vendar kontingent še ni določen. V Nemčijo bomo izvozili tudi 400 vagonov živinske moka in otrobov. Glede na dobre izgleda za izvoz moka se mlinci v večjem obsegu zalagajo s pšenico. V krogih žitne trgovine nadalje poudarjajo, da je Prizad odkupil vso letošnjo pšenico, ki presega redne domače potrebe, zato na trgu skoro nimamo več presežkov. Podobna je bila situacija v predlanskem letu, ko je spomladi cena pšenice narasla na 250 din. Trenotno kupujejo na trgu pšenico predvsem mlinci, ki so bili v septembru pri svojih nakupih zelo

Stavbišče za novo osnovno šolo v M. Soboti določeno

Dne 10. t. m. je bila na podlagi razpisa Kr. banske uprave v Ljubljani komisija za izbiro zemljišča in določitev stavbnega programa za novo šolsko poslopje v Murski Soboti. V komisiji so bili poleg domačih zastopnikov še zastopniki banske uprave: banovinski šolski nadzornik prof. Jeglič Milko, zast. banovinskega šolskega odbora Petelin Albin, zast. tehničnega oddelka banske uprave ing. Navinšek Emil, zastopnik higijenskega zavoda Dr. Šimec Amalija.

Komisija se je sestala na mestu ob določenem času. Po ugotovitvi, da je bila komisija pravilno razpisana in razglašena, so predstavniki upravne odnosno šolske občine pokazali komisiji zemljišča, ki bi bila primerna, da se na njih zgradi novo šolsko poslopje in sicer: parc. št. 302 in 400 k. o. Murska Sobota, ki je last državnega zaklada. Parc. št. 1768/2 k. o. Murska Sobota, ki je last občine M. Sobota. Parc. št. 1755/38 k. o. Murska Sobota, ki je last občine M. Sobota. Komisija si je ogledala našete parcele v gornjem vrstnem redu ter je določila kot najprimernejše stavbišče parc. št. 1768/2, to je travnik ob Radgonski cesti. Sedanja občinska uprava namerava to parcelo razparcelirati na manjše parcele, tri od njih pa rezervirati za javna poslopja. Ponudeni del parcele ima obliko pravokotnika

rezervirani, čeprav bi takrat imeli priliko, da se po nizki ceni založijo. Kupujejo pa tudi trgovci, ki računajo, da bo cena še narasla, kar dokazujejo terminske kupčije po višjih cenah. Drugi pa so zopet mnenja, da se cena ne bo več dvigala in da lahko nastopi reakcija. Vsekakor pa se cena pšenice na novosadski borzi ni več dvignila.

Mnogi trgovci, ki so prodali Prizadu pšenico po intervencijskih cenah se skušajo sedaj izogniti dobavi po tej ceni, kar pa izključuje uredba, ki je bila izdana v septembru in določa, da morajo trgovci, ki so Prizadu prodali pšenico in jo za Prizad držijo na skladišču, to pšenico na zahtevo takoj izročiti, sicer se izvajajo kazenske sankcije v obliki denarne kazni do 1 milijona din in celo zapora.

Tudi ostalo žito se je znatno podražilo.

Poleg pšenice se je znatno podražila tudi koroza, ki je sredi oktobra notirala okrog 110 din za metriski stot, sedaj pa se je cena v Novem Sadu povzpela že na 134—136 din. Podražitev koroze je posledica slabe letine. Vendar zatrjujejo v krogih žitne trgovine, da je bil pridelek v dunavski banovini večji, kakor je izkazan v uradni cenitvi. Vojaški erar kupuje znatne količine koroze in ovsu. Cena ovsu je od srede oktobra narasla od 140 na 150 din, cena ječmenu pa se je dvignila od 145 na 155 din.

s stranicama 70x150 m. Po svoji obliki in velikosti ter po kvaliteti tal zemljišče kot stavbišče ustreza. V oddaljenosti 700 m je predvidena gradnja nove vojašnice. Parcela je sicer trenutno na periferiji mesta, vendar je upati, da se bo mesto predvidoma širilo v tej smeri.

Komisija si je ogledala tudi sedanje šolske prostore in ugotovila, da ne ustrezajo niti po številu niti po prostorih samih šolskim namenom. Ljudska šola ima namreč blizu 700 otrok in je potrebnih 16 učilnic, dočim ima sedanje šolsko poslopje le 4 učilnice in 4 učilnice v leseni baraki. V primeru, da se bo v Murski Soboti zgradilo novo gimnazijsko poslopje, kar je prav sedaj aktualno, se bo lahko uporabilo sedanje gimnazijsko poslopje za ljudsko šolo. Seveda bo v tem primeru deliti sedanjo ljudsko šolo v deško in dekliško. Potemtakem bo treba zgraditi novo ljudsko šolsko poslopje le za dobro polovico zgoraj omenjenega števila otrok, to je 8 normalnih učilnic in eno učilnico za pomožni oddelek. V stavbi bo urejeno tudi upraviteljevo in slugino družinsko stanovanje in potrebni upravni prostori.

Za naše sezonske delavce

Kakor smo poročali so se začeli že v drugi polovici septembra v manjših skupinah vračati naši sezonski delavci iz Nemčije. Vprašanje nakazovanja denarja iz Nemčije v Jugoslavijo je naša država za sezonske delavce ugodno rešila; vsak delavec je imel možnost od svojega težkega zaslužka pošiljati domov mesečno do 40 mark, in sicer v kliringu po tečaju približno 14 dinarjev. Ob priliki povratka v domovino dovoli Nemčija našim sezonskim delavcem izvoz do največ 10 srebrnih mark po osebi. Ta denar potrebujejo delavci že na meji za prve najnujnejše potrebe, za hrano in okrepčila in za nabavo vozne karte od meje do doma; sezonski delavci imajo namreč pravico do polovične vožnje in le v izjemnih slučajih pravico do četrtinske vožnje. Ker je uvoz srebrnih mark v Nemčijo silno omejen, dovoljen je samo uvoz do 10 mark po osebi v potniškem prometu, je povpraševanje minimalno in zato danes v Jugoslaviji ni banke niti tujskoprometne ustanove, ki bi bila v stanju kupovati večje količine srebrnih mark. Na črni borzi kupujejo marke po smešno nizkih cenah. Da bi naše sezonske delavce obvarovala od škode, ki bi jo utrpeli z menjanjem mark na meji, je Narodna banka preko poslovalnic naših tujskoprometnih zvez, zastopstev „Putnika“, v Mariboru na glavnem kolodvoru in na Jesenicah začela kupovati od vsakega sezonskega delavca do 10 srebrnih mark po tečaju din 9. Na ta način je bilo delavcem omogočeno, da ugodno menjajo marke in da pridejo do denarja za prve najnujnejše potrebe in za vozne karte. V soboto 3. t. m. pa je bil nenadoma brez navedbe vzroka razveljavljen odlok o odkupu mark od vračajočih se sezonskih delavcev, kar predstavlja za naše siromašne delavce hud udarec. To pa tem bolj ravno sedaj, ko se pričakuje povratek naših sezonskih delavcev v večjih skupinah oziroma s posebnimi vlaki. S tem bodo prizadeti tisoči naših delavcev, ker

GRAJSKI RINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:
v četrtek, dne 16. XI. ob 20.30 uri
v soboto, dne 18. XI. ob 17.30 uri
ob 20.30 uri

Večdelni
„ZADNI GANGSTER“
James Stewart Edward G. Robinson
Rose Stradner

Ganljiva drama, ki nas vodi za rešetke ameriških zaporov. — Najboljši karakterni igralec Amerike v svoji najsijajnejši vlogi.

V nedeljo, dne 19. XI. 1939
ljudska predstava ob 11 uri 15 min.
„ZADNI GANGSTER“
Znižane cene: 2.—, 3.—, 5.— din

Dodatek: Najnovejši „Metrojournal“ in kulturni film.

PREDSTAVE:
v nedeljo, dne 19. XI. ob 15.30 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v ponedeljek, dne 20. XI. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

Romantični večdelni
„GUSARJI“
Francis Dee GARY COOPER
Henry Wilcoxon George Raft

Nemški dialog! Borba med dolžnostjo in ljubeznijo! — Film o britanski in ameriški trg. mornarici in o **trgovcih s sužnj.** — Dejanje se vrši na sredozemskem morju, Atlantskem oceanu in v lukah Angleske in Amerike.

Dodatek: Najnovejši „Foxjournal“
CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

OGROMNA IZBIRA RADIOAPARATOV

MINERVA
ORION
MENDE
KÖRTING
BRAUN
SACHSENWERK

z **dvoletnim** jamstvom
strokovne radiodelavnice
NEMEC JANEZ
MURSKA SOBOTA.

Kompl. baterijski superji
že od 2.800.— Dinarjev.

Domači pregled:

Udeležba na posameznih volitvah za volitve v senat v državi, je bila precej visoka, razen v Zagrebu, ker Hrvatje za te volitve ne kažejo prav posebnega navdušenja ter se tudi dosti ne ogrevajo za ustanovo senata. Hrvatski listi pišejo, da Hrvatje vse bolj zanimajo volitve v hrvatski sabor za katere so že izdelali volilni zakon.

Poprej je treba izvesti preureditev države, potem pa še le iti na volitve. Preureditev države je stopila zdaj bolj v ospredje. To mnenje zagovarjajo hrvaški listi.

Med Nemci v Vojvodini so neznanzi začeli širiti letake s katerimi bi radi zbegali nemško prebivalstvo. Eni jih pozivajo naj bodo poslušni besedi svojega Führerja Hitlerja ter naj se brž izselijo v Nemčijo, drugi pa jih zopet odvrtaajo od tega.

Italijanski listi napovedujejo, da se bo osnovala Jadranska zveza v kateri bi bili Jugoslavija, Italija in Grčija.

Predlog, da se ustanovi Bosna in Hercegovina kot četrta samostojna banovina, je zadela v vseh srbskih vrstah na silen odpor. Tudi Hrvati odklanjajo ustanovitev četrte banovine in istočasno zahtevajo, da se morajo meje sedanje hrvatske banovine razširiti za primer, da bi bila v državi le ena srbska banovina.

Cene za tobak in za petroleje se bodo baje znižale, kot je to povedal na nekem shodu, glavni tajnik HSS dr. Krnjević.

Pri direkciji za prehrano se bo ustanovil poseben odsek za elektrifikacijo vasi, ki bo dajal tudi nasvete o uporabi električnega toka na deželi.

Iz bolnišnice

— Vukan Štefan, dninar iz Rakičana se je pred dnevi vračal iz Beltincev. Na cesti ga je neznan moški (baje sobočanec) napadel z nožem in ga ranil v nogo.

— Železen Irena, šivilja, je na svojem domu v Sebeborcih padla po stopnicah in si zlomila desno roko.

— 44 letnega pos. Kovačič Jakoba iz Polic je krava med delom sunila v trebuh in mu s tem prizadejala hujše poškodbe.

— 8 letno pos. hčer Smodiš Giziko iz Mote je pes podrl, pri čemer si je zlomila levo nogo.

— Bunderla Anton, brezposelni trg. pomočnik iz M. Sobote je šel iz Rakičana proti Beltincem. Na cesti sta ga napadla dva neznanca in mu zlomila levo roko.

Vsi ponesrečeni se zdravijo v soboški bolnišnici.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Kolesa

dobite najceneje pri

N e m e c J., M Sobota.

KINO

Zadnji gangster

Ameriški gangster Joe Krozac se z ženo vrača iz Evrope. Poročil se je z edino željo, da mu rodi sina. Vrnivši se pa izve, da mu je protivna banda upropastila posel. Njih vodje da pobiti. Oblast je za to izvedela in Jol Krozac je obsojen na dolgoletno ječo. Med tem mu je žena rodila sina. Odnese ga v jetnišnico in ga pokaže očetu. Ko pride drugič je brez otroka, ker je po časopisju zvedela, kdo je njen mož. Leta minejo in v tem času se Joe-ova žena Talya spozna z nekim novinarjem, ki jo vzame v zaščito in adoptira Krozacovo dečo. Po desetih letih pride Krozac iz ječe. Njegova prva želja je bila, da se mašču-

Izpred sodišča

Tatvina. Makovec Alojz iz Križevcev je v noči od 15—16. 2. 1939 ukradel v Lokavcih Jelenu Francu 20 kg koruze z njegovega podstrešja. Ker je bil radi tatvine že večkrat obsojen, ga je tročlanski senat okrožnega sodišča v Murški Soboti obsodil na 2 meseca zapora. Obsojenec je bil s kaznijo zadovoljen.

Prevara. V Selu zidajo evangeličanci novo cerkev. Verniki nove župnije imajo od pristojnih oblasti dovoljenje za nabiranje prostovoljnih prispevkov. To je zvedel tudi Janut Aleksander iz Sela, ki je napravil nabiralno polo, ponaredil na njegov podpis funkcionarjev bodoče župnije in je pobiral prostovoljne prispevke, katere je oddajal v lasten žep. Svojega dejanja se je zagovarjal pred okrožnim sodiščem, ki ga je obsodilo na 1 mesec in 15 dni strogega zapora in 120 Din denarne kazni.

Prijateljstvo

Kdo je iskren prijatelj? Nikdar ni oni, ki išče prijateljske vezi povsod, samo da doseže svoj namen, pa čeprav bi bil v veliko škodo drugemu. Takšnih oseb se je pa potrebno ogibati, nikdar jih pa ne sovražiti, ker sovraštvo sledijo navadno zle posledice.

Iskrene prijatelje najdeš povsod, o tem se pa prepričajš šele v dejanjih. Zgodijo se slučajji, da Ti nekdo prav nesebično pomaga iz zadrege, čeravno ga osebno malo ali prav nič ne poznaš, dočim se dozdevni prijatelje tvoje zadrege veselijo in jo hinavsko še bolj poostrujejo.

Iskrenega prijatelja spoznaš tedaj ko si v stiski, tega spoštuj, bodi mu hvaležen in trudi se, da mu boš nudil zadoščenje.

Lepo je to

Pri nas v Prekmurju so naselja prav na gosto. Prebivalci raznih vasi so pa različne veroizpovedi in v nekaterih krajih tudi narodnosti. Toda v skupnem vaškem življenju in gospodarjenju ne dela to noenih ovir. Versko prepričanje in narodnost spoštujemo v taki meri, da ni nikdar nobenih pritožb.

Predolgo je trajalo

V soboto dne 11. t. m. je bilo v neki gostilni v M. Soboti prav veselo. V posebni sobi so se zbrali vaščani neke vasi, potem ko so prodali svojo živino za katero so prejeli prav lepe zneske. Med njimi sta bila dva, ki sta se sovražila že 10 let. V veselem razpoloženju in na prigovarjanje sosedov sta se ta dan pomirila in opustila sovraštvo kar je dalo duška veselemu razpoloženju med vsemi sosedu, ki so bili v krčmi navzoči.

Škoda, da se slučaj pomirjenja ni pripetil že poprej. Proč s sovraštvo, ker je škodljivo, iskreno prijateljstvo in sosedstvo naj bo povsod.

je ženi in novinarju Northu in da ugrabi svojega otroka. Sestane se s svojimi bivšimi pomagači, ki mu obljubljajo, da mu privedejo sina, če pove kam je skrtil pred leti ugrabljeni denar. Krozac je trdovraten. Slednjič pripeljejo otroka in ga mučijo spričo očeta, da bi izsilili njegovo priznanje. Krozac začne pripovedovati, ali . . .

Gusarji

Angleška vlada se bojuje proti trgovcem s sužnji. Med temi trgovci je tudi Taylor, kar mu pa ne morejo dokazati, kljub temu, da niti ena ladja na kateri se nahaja Taylor, ne prispe v ređu na cilj. Slednjič ujamejo Taylora v družbi z njegovim prijateljem Powdahom na ladji, ki je prevažala sužnje. Predstavnik angleške vlade Noo-

DOMAČE VESTI

SOBOTA

— **Osebna vest.** Bivši dolgoletni sreski načelnik za soboški srez g. Lipovšek Gašper je bil te dni imenovan za inšpektorja na banski upravi in premeščen iz Kranja v Ljubljano.

— **Na okrožno sodišče v M. Soboti** je bil premeščen pristav okrožnega sodišča v Mariboru g. dr. Lippai Viljem. Dr. Lippai je prvi Prekmurec mlajše generacije, ki se je posvetil sodnemu poklicu, zato nas zelo veseli, da bo lahko svoj poklic izvrševal v domačem kraju.

Odvetniška pisarna

drja Antona Brumen-a

se preseli z dnem

1. decembra 1939.

v hišo g. Hahn Izidorja — poleg pisarne g. notarja Jezovskega.

— **Občni zbor Prosvetnega društva** se je vršil 13. t. m. zvečer v Prosvetni dvorani. Ob polnoštevilni udeležbi članstva je stari odbor podal obračun dela. V novoizvoljeni odbor je prišel za predsednika Brunec Jožef, za tajnika dr. Pečan in še več naših delavnih ljudi. Pri slučajnostih se je razvila debata o bodočem delu in so bili sprejeti marsikateri lepi sklepi in načrti. Tako stopa Prosvetno društvo v novo poslovno leto z podvojenim delom za slovenski narod in krščansko omiko med svojim ljudstvom.

— **Premeščena** je na lastno prošnjo uradnica davčne uprave v Murški Soboti gđc. Gregorc Herta na davčno upravo v Ptuj. Na njenem novem službenem mestu ji želimo mnogo uspeha!

— **Občina Murška Sobot**a je oddala napravo načrtov za novo šolo tuk. arhitektu g. Novak Francu. Razpoložljiva sredstva znašajo Din 2,400.000. Z gradnjo se bo pričelo na spomlad, verjetno že v mesecu aprilu.

dley pa ga kljub temu izpusti. Še več: Noodley poveri Tayloru važno misijo v Ameriki, ki ima namen uničiti gusarstvo. Z istim brodom potuje tudi Tarriton, ki ima namen, da stopi v Ameriki v vrste trgovcev s sužnji. S seboj ima tudi svojo sestro Margareto. Med njo in Taylorom vplamti ljubezen, ki ji pa brat nasprotuje. Ko Tarriton izve zakaj potuje Taylor v Ameriko, pride med njima do odkritega sovraštva in do pretepa, v katerem zmaga Taylor, dočim Tarritom izgine v morskimi valovih. Na ladji izbruhne požar, ki zahteva številne žrtve. Na širnem morju bega samotni čoln z brodolomci. Med njimi je tudi Taylor, ki srečno doseže cilj in izvrši nalogo, ki je bila smrtni udarec trgovini s sužnji.

— Na gimnaziji v Murški Soboti bo dne 19. novembra — v nedeljo — ob enajstih dopoldne roditeljski sestanek. Direktor Zobec bo govoril o vzgoji in vzgojiteljih, gg. profesorji, ki bodo vsi navzočni, pa bodo dajali staršem informacije o uspehu učenec. Gg. starši ali njihovi namestniki se vljudno vabijo.

— **Smrt vzornega posestnika.** Dne 12. novembra t. l. je bil pokopan na pokopališču v Satahovcih Lapoša Ignac, ki je po kratki in hudi notranji bolezni umrl v bolnišnici v Murški Soboti. Pokojni je bil vzoren posestnik, poštenjak in prav dober sosed. Pokopan je poleg pokojnega Sereca, s katerim sta si bila ves čas najboljša prijatelja. Preminuli Lapoša je bil dolgo let župan občine Satahovci in je tudi županske posle vršil pošteno in v splošno zadovoljstvo. Na zadnji poti ga je spremljalo veliko število ljudi iz Satahovca in sosednjih krajev. Med številnimi vencii smo opazili tudi venec, ki ga je daroval g. Benko Josip, bivši narodni poslanec iz Murske Sobote. Neizprosna smrt je odtegnila družini skrbnega gospodarja, sosedom pa prav dobrega svetovalca. Zapušča vdovo, svakinjo, nevesto in 4 neprekrbljene otroke svojega sina, ki je pred petimi leti na posledicah v vojni dobljenih umrl. Vzornemu kmetovalcu in poštenjaku pok. Lapošu bo ohranjen časten spomin. Užaloščeni družini pa izrekamo naše iskreno sožalje. Naj počiva v miru!

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV
V MURSKI SOBOTI

Delokrog obrtnih upravičencev trgovine z živino.

Na vprašanje, ali smejo trgovci z živino, ki imajo pooblastilo za izvrševanje trgovine z živino na stalnem poslovnem kraju obiskovati živinske sejme, ki se vršijo izven sedeža njihove obrti in ali smejo na teh sejmih živino ne samo kupovati, marveč tudi prodajati, je ministrstvo trgovine in industrije na osnovi § 406 zakona o obrtnih predpisalo navodila, da morajo trgovci z živino na osnovi svojega pooblastila opravljati celokupno svoje poslovanje v glavnem iz sedeža svoje obrti in ne smejo na osnovi pooblastila, katero jim je izdala določena upravna oblast opravljati celokupno poslovanje v kraju, ki se nahaja izven področja one oblasti, katera jim je izdala pooblastilo, ker bi to pomenilo opustitev poslovanja iz glavne poslovnice v mestu sedeža njihove obrti in brezpravno izvrševanje obrti v drugem kraju. Prav tako je treba v zvezi z določbami čl. 3. odst. 2. uredbe o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije naglasiti tudi to, da nimajo trgovci z živino pravico, da obiščejo nek določen sejem, da tu kupujejo živino in da na istem mestu in za čas trajanja istega sejma odosno tržnega dne preprodajajo.

Nabiralna akcija daril za revno šoloobvezno dečo obmejnih šol.

Z ozirom na poslano okrožnico s katero se je članstvo povabilo, da za revno dečo naših obmejnih šol prispeva praktična darila kakor obleke, perilo, obuvala itd. odosno denarne prispevke, apelira združenje na članstvo, da pošlje darila čimprej v pisarne združenja. Združenje bo objavljalo imena darovalcev kakor tudi skupno vrednost blaga, katerega bodo v ta namen prispevali.

Poučni tečaji

Poučne tečaje o katerih se je večkrat v MK poročalo, prireja poseben odbor pod okriljem združbe trgovcev v Murski Soboti, ki je dalo v ta namen šolske prostore in druge pripomočke na razpolago.

V pondeljek dne 13. t. m. se pričelo s poučevanjem in sicer se je urnik za enkrat razdelil takole:

Knjigovodstvo ob pondeljkih od 8. do 10. ure zvečer;

Trgovsko dopisje ob četrkih od 8. do 9. ure zvečer;

Trgovsko računstvo ob četrkih od 9. do 10. ure zvečer;

Stenografija ob torkih od 8. do 10. ure zvečer;

Nemščina ob sredah od 8. do 10. ure zvečer.

V načrtu so še tečaji za francoščino, angleščino in ruščino in to za začetnike. Ko se bo priglasilo dovolj udeležencev za tečaje omenjenih jezikov, se bo pričel pouk tudi iz teh predmetov. Zglasili so se pri zdru-

ženju interesenti, ki bi želeli imeti konverzijske tečaje iz nemščine in francoščine. Vabimo, da se interesenti za konverzijske tečaje javijo, da priredimo tudi predlagane konverzijske tečaje.

Poučni tečaji za angleščino in francoščino. Ker se je za predmetne tečaje priglasilo že nekaj interesentov, vendar ne v tolikšnem številu, da bi otvorili pouk (za začetnike) vabimo vse tiste, ki bi imeli veselje z učenjem francoskega in angleškega jezika, da pošljejo prijave v pisarno združbe trgovcev v Murski Soboti. Učnina za vsak predmet Din 20 mesečno.

Poučni tečaj za ruščino. Za poučevanje ruskega jezika v okvirju poučnih tečajev združbe trgovcev v M. Soboti, moramo imeti garancijo, da se tega tečaja udeleži vsaj 15 udeležencev. Doslej se je prijavilo za ta tečaj 10 interesentov, zato vabimo še ostale interese, ki bi imeli veselje za ta predmet, da pošljejo združbi trgovcev čimprej svoje prijave. Učnina Din 20 mesečno.

Seznam luksuznih predmetov v smislu protidraginjske uredbe

Zamet, pliš in njima podobne tkanine: svilene, polsvilene.

Til, bobnet in njima podobne tkanine, gladke; tenčice (gaze), krep, flor in ostale redke tkanine, popolnoma ali deloma iz svile.

Pleteno („štrikano“) in prepletano (na stanu delano — „virkovano“) in mrežasto biago, svileno ali deloma svileno: 1. v kosih (metrsko blago), 2. nogavice in rokavice, 3. ne imenovano, razen obleke in perila.

Čipke, svilene ali deloma svilene. **Tkanj trakovi:** svileni in polsvileni. **Vezenine na tkaninah,** popolnoma ali deloma iz svile.

Pozamentarija, pozamentarijski (parsarski) in gumbarški izdelki, tudi na podlogi iz lesa, kosti, roga, navadnih kovin ali navadne tvarine: svileni in polsvileni.

Lasuljarski in drugi izdelki iz človeških las ali imitacije človeških las, tudi v zvezi z drugo navadno ali fino tvarino, razen tkanin in cedil (sit) za precejanje v oljni in drugi industriji, popolnoma ali deloma iz človeških las.

Izdelki iz konjske žlne, ki niso nikjer imenovani: trakovi, umetno cvetje.

Konfekcija, kakor: obleka, perilo in drugo modno in šivano blago iz tkanin, tudi plišastih, pletenih snovi, čipk in vezenin, trakov in pozamentarij, kolikor ni v tarifi določeno drugače: 1. iz gostih tkanin, žameta, pliša in njima podobnih tkanin; svilenih in polsvilenih, 2. iz trakov in pozamentarije: svilenih in polsvilenih.

Predmetov iz tila in pletenih tvarin in tkanin, podobnih tilu; iz tančice (gaze), krepa, flora in ostalih redkih tkanin; svilenih in deloma svilenih.

Iz čipk in vezenin: svilenih in polsvilenih, iz vezenin in čipk: bambaževih, lanenih in volnenih.

Šivano blago iz predilne snovi, ki ni luksuzna, a je podložena s svileno ali polsvileno tkanino. — Šivano blago iz predilne tvarine, ki ni luksuzna, toda z dodatkom krzna finih kož ali njih imitacije, iz elastičnih tkanin kakor tudi iz tkanin in trakov, prepojenih s kavčukom, premazanih ali z vložkom iz kavčuka: iz svile in deloma iz svile.

Opomba: Če ni izdelano takšno blago popolnoma iz zgoraj izrečno imenovanih za luksuzne označenih: gostih, redkih in prepletenih tkanin, čipk, vezenin, trakov in pozamentarije,

marveč samo deloma, ali če je popolnoma, ali deloma okrašeno s: tkaninami, svilenimi ali polsvilenimi; tilom in prepletenimi tkaninami podobnimi tilu, svilenimi ali deloma svilenimi: tančico (gazo), krepom, florum in ostalimi redkimi tkaninami, svilenimi ali deloma svilenimi; vezeninami, bombaževinami, lanenimi in volnenimi; čipkami, vezeninami in pozamentarijami iz zlatih, srebrnih, pozlačenih, posrebrnenih žic, če presega vsota teh okraskov 30 odstotkov površine lica, kakor tudi iz steklenih biserov, bleščic, biserov iz porcelana in temu pod., se smatra za luksuzno blago in se plačuje davek na luksuz.

Peresa, tudi glave, deli in cele ptice, za okras prirejene pahljače (lepeze).

Moški in ženski klobuki: popolnoma ali deloma svileni, opremljeni ali neopremljeni. — Vsi ženski klobuki brez razlike okrašeni.

Umetne cvetlice in vencl, narejeni docela ali deloma iz tekstilnih tvarin, tudi v zvezi z drugo tvarino.

Dežniki in sončniki: 1. z držali ali deli iz želvovine, slonove kosti, biserne matice, jantarja, gagata ali njih imitacij ali iz pozlačenih in posrebrnenih navadnih kovin: a) prevlečeni s svileno ali deloma svileno tkanino ali docela ali večinoma s čipkami ali vezeninami; b) prevlečeni z drugimi tkaninami; 2. z držali ali deli, okrasno rezljanimi ali iz tvarine za rezljanje, razen omenjene, ali okrašeni s čipkami ali vezeninami: a) prevlečeni s svileno ali deloma svileno tkanino ali docela ali večinoma s čipkami ali vezeninami; 3. z dragimi kovinami; 4. ostali: a) prevlečeni samo ali večinoma s čipkami ali vezeninami, b) prevlečeni s svileno ali deloma svileno tkanino.

Obuvala iz tkanine in klobučevine s podplati in drugih tvarin: docela ali deloma iz svile. — Obuvala iz usnja jelenjega, antilopjega, krokodiljega, kačjega, lakiranega, bronsiranega, pozlačenega in posrebrnenega docela ali pretežno kakor tudi iz imitacije spređaj navedenega usnja, tudi z obročki iz fine kožuhovine. — Obuvala iz fine kožuhovine. Obuvala docela ali deloma iz svile in vezena obuvala.

Usnjene rokavice, vezene s kakršno koli tvarino, tudi z obročki iz fine kožuhovine.

Palce, bičli in podobni predmeti iz usnja in živalskih žil.

Najnovejši RADIO APARATI

Na zalogi vse naj- model 1940 dospeli! boljše znamke kakor:

HORNYPHON, KÖRTING, RADIONE, BRAUN i. t. d.

Aparate predvajamo v trgovini, ali na domu brez vsake obveznosti za nakup.

Ugodni plačilni pogoji, nizke cene!

ŠTIVAN ERNEST, TEHNIČNA TRGOVINA **M. SOBOTA.**

Cene vseh vrst koles in šivalnih strojev globoko znižane!

Sedlarski in jermenarski izdelki iz usnja, tudi iz prepojenih ali prevlečenih tkanin: v zvezi s srebrom oploščenimi, posrebrnenimi ali pozlačenimi deli.

Torbarski izdelki iz usnja ali tkanin, razen iz svilenih, tudi iz prepojenih ali prevlečenih tkanin v zvezi z najfinejšo tvarino, težki nad 1 kg, v zvezi z najfinejšo tvarino, težki do vštete 1 kg.

Usnjeni izdelki, kolikor niso imenovani drugje: v zvezi z najfinejšo tvarino; v zvezi z dragimi kovinami.

Krznarski izdelki (krznarsko blago): iz finih kož, neprevlečeni, brez podloge, prevlečeni s podlogo kakor tudi imitacije.

Tkanine in trakovi s kavčukom prepojeni, prevlečeni ali z vložkom iz kavčuka, svileni ali deloma svileni.

Izdelki iz kavčuka v zvezi z najfinejšo tvarino, v zvezi z dragimi kovinami.

Elastične tkanine: pleteno blago, pozamentarija in pozamentarijski izdelki, če je uporabljena preja: svilena ali deloma svilena.

Košarski in pletarski izdelki v zvezi z drugo ne imenovano tvarino: v zvezi z najfinejšo tvarino, z dragimi kovinami, z zlatom ali s srebrom.

Izdelki iz sparterlje (razen klobukov): v zvezi z najfinejšo tvarino.

Ščetke z najfinejšo tvarino, iz slonove kosti in biserne matice, s plišem.

Izdelki samo ali deloma iz slonove kosti in imitacije slonove kosti, iz želvovine in imitacije, iz biserne matice in imitacije, tudi z drugo tvarino, v zvezi z najfinejšo tvarino ali z drugimi kovinami.

Biseri in imitacije biserov.

Korale in imitacije koral.

Izdelki iz rlbje kosti v zvezi z najfinejšo tvarino.

Živalske snovi za rezbarstvo, drugje ne imenovane, in izdelki iz njih, izdelki v zvezi z najfinejšo tvarino in z dragimi kovinami.

Izdelki, docela ali deloma iz celuloide in njemu podobnih snovi, razen imitacij slonove kosti in želvovine ter v zvezi z najfinejšo tvarino in v zvezi z dragimi kovinami.

Pohišstvo: prevlečeno s svileno ali deloma svileno tkanino, čipkami, vezenino, žametom, plišem in njim podobnimi tkaninami in ostalo z vložnim delom, pobarvano z brončenimi barvami, popleskano.

Izdelki, drugje neimenovani: z vložnim delom, pleskani, pobarvani z brončenimi barvami, tudi v zvezi s fino tvarino; z najfinejšo tvarino; z dragimi kovinami.

Palce, držala za palce, brez zveze ali v zvezi z navadno ali fino tvarino, iz tustja.

Izdelki iz plute v zvezi s fino in najfinejšo tvarino in dragimi kovinami.

Tapete iz papirja: bronsirane, pozlačene ali posrebrnene.

Kvarte za igranje, za zabavo in podobne, tudi pole s slikami za take kvarte.

(Dalje prihodnjič.)

NAZNANJAM

cenjenemu občinstvu, da sem odprl trgovino z mešanim blagom

J. REHN, M. Sobota

RADGONSKA CESTA (bivša trgovina A. Fürst in Sin).

Na zalogi bom imel stalno vse vrste špecerijsko, kolonijalno, stekleno in galanterijsko blago.

Javljam cenj. odjemalcem, da bom pazljivo in solidno postregel vsakega ter zadovoljil v vsakem pogledu.

Proda se v Murski Soboti na prometnem kraju hiša z trgovino in 4 stanovanji ter pritlikinami. — Obenem se prodata dve parceli pri Sokolskem domu. Naslov se poizve v 1 knjigarni HAHN v M. Soboti.

Izda se veliki trgovski lokal sposoben tudi za pisarno na prometnem kraju MURSKÉ SOBOTE.

Izda se stanovanje z eno sobo, kuhinjo in shrambo. 1 Naslov se poizve v knjigarni Hahn.

2 živilji za perilo spretni, prvovrstni in samostojni delavki za moške srajce se proti dobremu plačilu in s stalno namestitvijo takoj sprejmete. Poizvedbe in navedba sposobnosti ter starosti na: J. DÜTSCH, Pančevo.

Naznanjam

c. občinstvu, da imam

AUTOTAKSO

Vozim vsaki čas in v vsako smer po najnižjih cenah. — Priporoča se

FLISAR KAROL

lastnik autotaksija MURSKA SOBOTA — HOTEL SLON Telefon št. 40.

KOMPAS - MEDIATOR RADIOAPARAT

100% automatizirana serija MADE in HOLLAND 1940.

NISKE CENE!

Mali mesečni obroki!

Dobi se pri znani trgovini

RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji ter motornimi vozili

MURSKA SOBOTA.